

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z CHEMII w roku szkolnym 2015/2016

I. Cele edukacyjne z chemii:

1. *Wykorzystanie, przetwarzanie i tworzenie informacji* – uczeń korzysta z chemicznych tekstów źródłowych, pozyskuje, analizuje, ocenia oraz przetwarza informacje pochodzące z różnych źródeł, ze szczególnym uwzględnieniem mediów, w tym Internetu.
2. *Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów* – uczeń zdobywa wiedzę w sposób badawczy: obserwuje, sprawdza, weryfikuje, wnioskuje i uogólnia; wykazuje związek składu chemicznego, budowy i właściwości substancji z ich zastosowaniem; posługuje się zdobytą wiedzą chemiczną w życiu codziennym, w kontekście dbałości o własne zdrowie i ochronę środowiska przyrodniczego.
3. *Opanowanie czynności praktycznych* – uczeń bezpiecznie posługuje się sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi; projektuje i przeprowadza doświadczenia chemiczne.

II. Kontrakt z uczniami:

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego systemu oceniania.
2. Każdy uczeń zna kryteria oceniania.
3. Przedmiotem oceniania są różne formy pracy uczniów: odpowiedzi ustne, kartkówki, sprawdziany, testy, prace domowe, aktywność na lekcji, udział w konkursach przedmiotowych, prace dodatkowe.
4. Prace klasowe, dłuższe sprawdziany, testy są obowiązkowe.
5. Jeżeli uczeń opuścił zapowiedzianą pracę z przyczyn losowych, to powinien napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż dwa tygodnie od daty sprawdzianu. W przypadku nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się w ustalonym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej (w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac). Uczeń sam zgłasza gotowość poprawy oceny.
7. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie obowiązują te same kryteria, co w pierwszym terminie.
8. Uczeń, który uzyskał z pracy klasowej ocenę niedostateczną, może podjąć próbę jej poprawy. Jeżeli uczeń poprawi ocenę, to dopisywana jest ona do oceny pierwszej, ale liczy się średnia dwóch ocen.
9. Uczeń otrzymuje poprawioną pracę klasową i kartkówkę do wglądu na lekcji, termin oddania prac nie może być dłuższy niż dwa tygodnie.
10. Krótkie kartkówki (mogą dotyczyć trzech ostatnich tematów) nie muszą być zapowiadane.
11. Uczniowie na zajęciach oraz podczas prac pisemnych mogą korzystać z tablic chemicznych i kalkulatorów, niedozwolone jest stosowanie kalkulatorów wbudowanych w telefony komórkowe.
12. Uczniowie z opinią Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej mają odpowiednio dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

III. Obszary podlegające ocenianiu:

Na lekcjach chemii ocenianiu podlegają:

1. Wiadomości – uczeń wie i rozumie,
2. Umiejętności – uczeń potrafi (sprawności i kompetencje),
3. Postawy – zaangażowanie w procesie nauczania- uczenia się, aktywność, systematyczność.

IV. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

- **Wypowiedzi ustne** - przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu;
- **Sprawdziany pisemne** – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą;
- **Kartkówki** obejmujące materiał z trzech ostatnich tematów lekcyjnych, nie muszą być zapowiadane;
- **Prace domowe;**
- **Aktywność na lekcji;**
- **Praca w grupach:** poprawne wykonanie doświadczeń chemicznych, umiejętność posługiwania się sprzętem laboratoryjnym, przestrzeganie przepisów bhp;
- **Udział i osiągnięcia w konkursach.**

V. Kryteria oceniania z poszczególnych obszarów

1. W przypadku **sprawdzianów pisemnych lub kartkówek** przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

- * niedostateczny: 0-39%
- * dopuszczający: 40-60%
- * dostateczny: 61-75%
- * dobry: 76-90%
- * bardzo dobry: 91% i więcej
- * celujący: 100% i /lub zadanie dodatkowe

2. **Odpowiedzi ustne** -przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość bieżącego materiału, w przypadku lekcji powtórzeniowej całego działu. Odpowiedź ustna oceniana jest pod względem rzeczowości, stosowania terminologii chemicznej, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi, prowadzenia logicznego rozumowania. Ocenę celującą może uzyskać uczeń wówczas, gdy wykazał się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania.

3. **Zadania domowe i inne prace** - obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych. Termin wykonania pracy domowej ustala nauczyciel /krótkie zadania, ćwiczenia, notatki na następną lekcję/. Brak pracy domowej w odpowiednim terminie zostaje odnotowany przez nauczyciela w postaci oceny niedostatecznej.

4. **Aktywność i przygotowanie do lekcji** - uczestnictwo, pracę na lekcji i przygotowanie do niej nauczyciel ocenia na bieżąco wpisując ocenę lub odnotowując plusy i minusy w swoim zeszytcie. Plus można uzyskać za krótką wypowiedź, zapis na tablicy, rozwiązanie ćwiczenia, pracę grupową, wykonanie doświadczenia, przyniesienie materiałów, krótki referat i inne przejawy aktywności. Minus można otrzymać za brak zaangażowania, uwagi na lekcji, brak potrzebnych materiałów (np. podręcznika) .

VI. Kryteria śródrocznego i rocznego oceniania.

1. Wystawienie oceny semestralnej i na koniec roku szkolnego dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Pozostałe oceny są wspomagające.

2. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

VII. Indywidualizacja w obszarze pracy z uczniem obejmować będzie następujące działania:

- dostosowanie treści merytorycznych
- dostosowanie możliwości emocjonalnych
- dostosowanie możliwości intelektualnych
- dostosowanie metod
- dostosowanie czasu pracy
- dostosowanie sposobu wykonywania zadań, stopnia ich trudności do indywidualnych cech ucznia

VIII. Kryteria dla danej oceny.

Ocenę *celującą* otrzymuje uczeń, który:

- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności wykraczające poza zakres wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia,
- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności z zakresu wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia i stosuje je do rozwiązywania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych szczebla wyższego niż szkolny lub na szczeblu szkolnym powyżej 95% przewidywanej punktacji.

Ocenę *bardzo dobrą* otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych),
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic chemicznych, encyklopedii i Internetu,
- biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności,
- projektuje i bezpiecznie przeprowadza eksperymenty chemiczne.

Ocenę *dobłą* uzyskuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej,
- zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę **dostateczną** uzyskuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- korzysta z pomocą nauczyciela z takich źródeł wiedzy, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice chemiczne,
- z pomocą nauczyciela zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne.

Ocenę **dopuszczającą** uzyskuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste eksperymenty chemiczne, zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nie umie napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi.